

BELANGRIJKSTE PROBLEMEN IN ROTTERDAM; OMNIBUSENQUETE 2021

Op verzoek van diverse afdelingen van de gemeente Rotterdam voert de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence jaarlijks in het begin van het jaar een Omnibussenquête uit onder Rotterdammers van 16 tot en met 85 jaar. Het betreft een enquête die naar eigen keuze schriftelijk dan wel via internet kan worden ingevuld, waarbij via aanvullend mondeling veldwerk door een gespecialiseerd extern bureau extra zorg wordt besteed aan voldoende respons onder Rotterdammers met een migratieachtergrond.

In de Omnibussenquête 2021 is onder meer ook een vraag opgenomen naar de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt. In deze notitie worden de resultaten beschreven.

De respons op de Omnibussenquête bedroeg 27%, wat redelijk is voor enquêtes in een stad als Rotterdam. Dankzij een aantal veranderingen in de aanpak was de dalende trend in de respons de laatste jaren gekeerd; dit jaar is de respons echter helaas weer wat gedaald. De representativiteit van de respons is de laatste jaren door een veel grotere opbrengst van het aanvullend mondeling veldwerk onder Rotterdammers met een migratieachtergrond een stuk beter dan daarvoor, al blijven sommige bevolkingsgroepen (ieder jaar in vergelijkbare mate) ondervertegenwoordigd. Uitkomsten kunnen dan ook nog steeds goed vergeleken worden met uitkomsten uit eerdere Omnibussenquêtes.

De belangrijkste problemen in Rotterdam

Sinds 2005 wordt in de Omnibussenquête een versie van een Probleemenvraag opgenomen zoals die ook in de andere drie grote steden in hun Omnibussenquêtes geformuleerd zou worden: 'Wat zijn de belangrijkste problemen in Rotterdam die met voorrang moeten worden aangepakt?'. De (maximaal) drie problemen die de respondenten hier in eigen woorden hebben geformuleerd, zijn ingedeeld in een twintigtal categorieën, conform de aanpak bij de Omnibussenquêtes sinds 2005. Dubbeltellingen zijn daarbij geëlimineerd.

<i>Belangrijkste problemen in Rotterdam (open vraag)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	32%	32%	29%	33%	29%	34%	33%	36%	40%	47%
Verkeersproblematiek	32%	30%	31%	34%	36%	40%	43%	44%	39%	40%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	53%	50%	52%	47%	46%	39%	38%	42%	43%	31%
Woningproblematiek	5%	6%	7%	7%	8%	15%	19%	20%	24%	29%
Jeugdproblematiek	18%	18%	13%	14%	10%	9%	7%	8%	13%	11%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	4%	4%	4%	5%	2%	7%	6%	8%	8%	10%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	11%	14%	17%	16%	15%	13%	13%	10%	8%	9%
Overige overlast	6%	5%	5%	4%	5%	7%	5%	7%	7%	9%
Luchtvervuiling, milieu	3%	4%	5%	7%	7%	10%	11%	11%	8%	8%
Kwantiteit / kwaliteit overige voorzieningen	10%	10%	15%	14%	14%	11%	12%	10%	9%	8%
Bevolking / bevolkingssamenstelling	12%	14%	13%	13%	11%	17%	11%	10%	8%	8%
Verpaupering / verloedering wijken	7%	6%	7%	5%	7%	7%	4%	4%	4%	3%
Kwantiteit / kwaliteit speelgelegenheid	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%
Verkeerde stedenbouwkundige plannen	2%	2%	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Overige problemen	15%	14%	16%	14%	12%	15%	16%	11%	11%	15%
w.o. gemeente / overheid algemeen	10%	9%	9%	9%	5%	4%	4%	4%	3%	4%
onderwijs	3%	2%	4%	2%	3%	3%	4%	0%	0%	3%
vluchtelingen / asielzoekers	.	.	.	.	.	1%	0%	1%	0%	0%

De belangrijkste problemen volgens de Rotterdammers bleken lange tijd ieder jaar weer te liggen op het vlak van criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast, maar sinds 2015 werden zulke onderwerpen wel ieder jaar minder vaak genoemd. Na een lichte toename in de afgelopen twee jaar is

de veiligheidsproblematiek dit jaar echter veel minder vaak genoemd, en naar de derde plaats op de ranglijst gezakt. Belangrijkste probleem is nu de de laatste jaren steeds vaker genoemde problematiek van de vervuiling en vernieling en het beheer van de openbare ruimte (inclusief verwaarlozing openbaar groen). Op de tweede plaats komt nu de verkeersproblematiek (zoals parkeer- en bereikbaarheidsproblematiek).

Deze drie soorten problematiek worden al vele jaren het meest genoemd. Na die traditionele top-drie komt de woningproblematiek, die ieder jaar vaker genoemd wordt; inmiddels na wederom een forse toename zo'n drie-en-een-half keer zo vaak als vijf jaar geleden. Daarna volgt de jeugdproblematiek en de kwaliteit en kwaliteit van het openbaar groen. De sociaal-economische problematiek (werkloosheid en armoede en dergelijke) wordt de laatste jaren weer iets minder vaak genoemd.

De toename van de problematiek van de vervuiling en vernieling en het beheer van de openbare ruimte lijkt niet los te kunnen worden gezien van de verschillende fases van de Corona-crisis. Als voor 2020 onderscheid wordt gemaakt tussen de respondenten van vóór het begin van de *lockdown* van 15 maart en de respondenten van daarna¹, dan ontstaat voor de meest genoemde problemen het volgende beeld over de laatste jaren:

Belangrijkste problemen in Rotterdam (open vraag)	2019	2020 t/m 15 maart	2020 v.a. 16 maart	2021
Vervuiling, vernieling en beheer openbare ruimte	36%	36%	43%	47%
Verkeersproblematiek	44%	39%	38%	40%
Criminaliteit, onveiligheid en drugsoverlast	42%	46%	40%	31%
Woningproblematiek	20%	28%	21%	29%
Jeugdproblematiek	8%	11%	14%	11%
Kwantiteit / kwaliteit openbaar groen	8%	9%	7%	10%
Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, armoede e.d.	10%	10%	7%	9%
Overige overlast	7%	5%	9%	9%

“Sinds Corona” wordt de veiligheidsproblematiek steeds minder vaak genoemd en de problematiek van de vervuiling en vernieling en het beheer van de openbare ruimte steeds vaker. De woningproblematiek is “sinds Corona” eerst wat naar de achtergrond gedrongen, maar wordt inmiddels weer volop genoemd. Jeugdproblematiek nam na het begin van de *lockdown* nog even iets toe, maar is nu weer iets afgenomen. Ook de kwantiteit en kwaliteit van het openbaar groen en de sociaal-economische problematiek (werkloosheid en armoede en dergelijke) werden even iets minder belangrijk gevonden, en inmiddels weer iets méér.

Als de drie gebieden van het NPRZ (Feijenoord, Charlois en IJsselmonde) met de rest van de stad worden vergeleken, valt vooral op dat de verschillen klein zijn. Vervuiling en beheer van de openbare ruimte wordt vaker genoemd (52% versus 45%), evenals in mindere mate de veiligheidsproblematiek (32% versus 30%) en de verkeersproblematiek (41% versus 39%). De top-drie is in beide delen van de stad identiek. Ook bij de jeugdproblematiek is het verschil niet groot (13% versus 10%). Overige overlast wordt op Zuid wél weer wat vaker genoemd (12% versus 8%). Woningproblematiek (24% versus 31%), kwaliteit en kwaliteit van het openbaar groen (7% versus 11%), sociaal-economische problematiek (7% versus 10%) en luchtvervuiling / milieu (5% versus 10%) worden op Zuid juist minder vaak genoemd dan elders.

Ook de verschillen naar sociale score van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2020* zijn over het

¹ In 2020 is de enquête bij twee van de drie respondenten pas na 15 maart afgenomen.

algemeen niet groot. Vervuiling, vernieling en beheer van de openbare ruimte wordt vaker genoemd naarmate de sociale score van de buurt lager is, en overall is dit het meest genoemde probleem. Jeugdproblematiek wordt vaker genoemd in de “beste” én in de “slechtste” buurten. Sociaal-economische problematiek wordt vaker genoemd naarmate de sociale score van de buurt hoger is, evenals luchtvervuiling / milieu en problematiek van het openbaar groen.

In de buurten waar de sociale score het hoogst is, wordt verkeersproblematiek minder vaak genoemd. Daarbij valt bij nadere bestudering nog op dat parkeerproblematiek veel vaker genoemd wordt naarmate de sociale score van de buurt lager is. Veiligheidsproblematiek wordt ongeacht de sociale score van de buurt even vaak genoemd.

En ten slotte kan nog worden opgemerkt dat het noemen van criminaliteit, onveiligheid en drugs-overlast geen duidelijk verband kent met de veiligheidsscore van de buurt volgens het *Wijkprofiel 2020*: 34% in buurten (ver) onder het gemiddelde, 28% in buurten rond het gemiddelde, 30% in buurten boven het gemiddelde, en 34% in buurten ver boven het gemiddelde.

Overigens hoeft het natuurlijk niet zo te zijn dat met de genoemde met voorrang aan te pakken problemen ook problemen *in de eigen buurt* bedoeld worden: er is gevraagd naar de belangrijkste problemen *in Rotterdam*!

Voor alle verdere inlichtingen:

Paul de Graaf, tel. (010) 267 15 30, e-mail pa.degraaf@rotterdam.nl.

Onderzoek en Business Intelligence; mei 2021.

Auteur: Paul de Graaf.

Voor meer informatie: <http://www.onderzoek010.nl>

Gemeente Rotterdam